

Brüsszel, 2014.7.24.
COM(2014) 488 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

Második jelentés Koszovó* előrehaladásáról a vízumliberalizációs ütemterv követelményeinek teljesítése terén

{SWD(2014) 251 final}

---

* Ez a megnevezés nem érinti a státusszal kapcsolatos álláspontokat, továbbá összhangban van az 1244 (1999) ENSZ BT-határozattal és a Nemzetközi Bíróságnak a koszovói függetlenségi nyilatkozatról szóló véleményével.

1. BEVEZETÉS

Az Európai Bizottság 2012. január 19-én vízumliberalizációról szóló tárgyalásokat kezdett Koszovóval. 2012. június 14-én átnyújtotta a koszovói kormánynak a vízumliberalizációról szóló ütemtervet. Ez az ütemterv tartalmazza a vízumliberalizáció felé való előrelépéshez szükséges, Koszovó által elfogadandó és végrehajtandó jogszabályok és más intézkedések teljes körét.

2013. február 8-án a Bizottság elfogadta a Koszovó vízum párbeszédben tett előrelépéséről szóló első jelentést.² Ez a jelentés a Koszovó által tett előrelépés értékelését, a koszovói hatóságok részére tett ajánlásokat és a vízummentes rendszer lehetséges migrációs és biztonsági hatásairól szóló statisztikai adatokat tartalmazta.

2013. február 12-én a Bizottság megtartotta Koszovóval a magas rangú tisztviselők második ülését. A harmadik és negyedik ülésre 2013. július 29-én, illetve 2014. június 16-án került sor.

Ez a második jelentés, amelyben a Bizottság értékeli Koszovó előrehaladását a vízumliberalizációs ütemterv követelményeinek teljesítése terén. Összegezi a jogszabályok elfogadása vagy módosítása, valamint azok elfogadása terén tett legújabb fejleményeket, és megfelelő ajánlásokat tesz a kormány számára. A jelentést az abban szereplő előrelépéseket nagyobb terjedelemben kifejtő bizottsági szolgálati munkadokumentum kíséri. A munkadokumentum a vízummentes rendszer lehetséges migrációs és biztonsági hatásait is részletezi.

A jelentés és a munkadokumentum a koszovói kormány által benyújtott jelentésekre, a 2013 decemberében és 2014 márciusában értékelő kiküldetésekből részt vevő tagállami szakértők jelentéseire, a koszovói EU-irodától és az EULEX-től kapott információkra, valamint az Eurostat által összeállított és a tagállamok által benyújtott statisztikai adatokra támaszkodik.

A jelentés és a munkadokumentum ajánlásokat fogalmaz meg azon szakpolitikai területekre, ahol további – mind jogalkotási, mind végrehajtási – reformokra van szükség a vízummentességhez.

A vízumtárgyalásokat az uniós tagállamok Koszovó státuszára vonatkozó álláspontjának sérelme nélkül folytatják.

2. A VISSZAFOGADÁSSAL ÉS REINTEGRÁCIÓVAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

2.1. Visszafogadás

Koszovó visszafogadással kapcsolatos jogi kerete rendelkezésre áll. Koszovó további tárgyalásokat folytatott visszafogadási megállapodásokról uniós tagállamokkal, schengeni társult országokkal, az illegális bevándorlás fő tranzitországaival és származási országaival, valamint meg is kötött ilyen megállapodásokat.³

A visszafogadás jól működik. Koszovó javított a kérelmek feldolgozásán és a függőben lévő ügyek száma immár nem aggályos. A koszovói lakosok visszafogadása általában jól működik. Nincs elégséges adat a harmadik országbeli állampolgárok és a hontalanok visszafogadásáról.

Ajánlás:

---

² COM (2013) 66 final.

³ Koszovó a közelmúltban Észtországgal, Horvátországgal, Liechtensteinnel, Svájjal, Norvégiával, Albániával és Montenegróval írt alá visszafogadási megállapodásokat.

- a visszafogadási megállapodásokról szóló tárgyalásokat folytatni kell és le kell zárni az érdekelt tagállamokkal és a legfontosabb tranzitországokkal, valamint a Koszovóba irányuló illegális migráció származási országaival;
- azon koszovói polgárok, harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyeket továbbra is vissza kell fogadni az EU tagállamaiból, akik már nem teljesítik a tagállamokba való belépés és az ott tartózkodás feltételeit;
- a kiszolgáltatott személyek visszafogadásának megkönnyítésére meg kell tenni a szükséges intézkedéseket.

2.2. Reintegráció

2013 augusztusában módosították a reintegrációról szóló szabályozást, jogorvoslatok bevezetésével és egy fellebbviteli bizottság jogalapjának megteremtésével. A fellebbviteli bizottság tagjait kinevezték.

A koszovói kormány tovább finanszírozza a reintegrációs alapot. 2013-ban a támogatás összege 3,2 millió EUR volt. Körülbelül 1,7 millió EUR-t a kedvezményezetteknek nyújtott közvetlen pénzügyi támogatásra használtak, 1 millió EUR-t pedig a Környezetvédelmi és Területrendezési Minisztériumhoz utaltak a hazatelepített személyek számára szállás felújítása és építése céljából. A hatóságok hajlamosak a vészhelyzetekre koncentrálni a fenntartható reintegrációs szolgáltatások helyett.

Csak azon személyek jogosultak a reintegrációs alapból való támogatásra, akik Koszovót 2010. július 28. előtt hagyták el és bizonyos időkereten⁴ belül nyújtottak be kérelmet. Mások az önkormányzatok által nyújtott alapvető szolgáltatásokra vagy szociális támogatásra jogosultak. Ez a jogosultsági záró határidő egyre inkább a fenntartható reintegráció akadályává válik, ahogy egyre nagyobb számban térnek vissza a Koszovóból 2010. július után távozott hazatelepülők, akik nem jogosultak az alapból való támogatásra. A jogosultsági záró határidő megváltoztatása és egyidejűleg a hosszú távú reintegrációs szolgáltatásokra való összpontosítás lehetővé tenné Koszovó számára, hogy hazatelepült állampolgárait fenntartható módon reintegrálja.

A reintegrációs ügykezelő rendszer 2013 januárja óta működik és 2013 áprilisa óta minden önkormányzat hozzáféréssel rendelkezik ehhez. A rendszer lehetővé teszi az alapregisztrációt, de nyomkövetési lehetőséget nem biztosít. A rendszer használatáról iránymutatásokat és képzést nyújtottak valamennyi olyan önkormányzati hivatal számára, amely a közösségekért és a menekültek visszatéréséért felelős.

A visszatért gyermekek oktatásban részesülnek, bár nyelvtanfolyamokat és más nyelvi támogatást nem rendszeres alapon kapnak. Az egészségügyi szolgáltatások nyújtása is javítható lenne, különösen a tekintetben, hogy a helyi egészségügyi dolgozók nem mindig tudják a hazatelepült személyes egészségügyi problémáit diagnosztizálni.

Ajánlások:

- a reintegrációs alap használatát a vészhelyzetektől a fenntartható reintegrációs szolgáltatások – például oktatás, szakmai képzés, munkavállalási segítségnyújtás és elszállásolás – felé tolják el;
- fontolják meg a reintegrációs alap szolgáltatásaira való jogosultság végső határidejének felülvizsgálatát;

---

⁴ A hazatelepülést követő 12 hónap.

- dolgozzanak ki egy olyan reintegrációs ügykezelő rendszert, amely lehetővé teszi a szolgáltatásnyújtás nyomon követését minden regisztrált kedvezményezett esetében;
- fokozzák az együttműködést a nemzetközi szervezetekkel a hazatelepült állampolgároknak nyújtott segítség megduplázásának elkerülése érdekében.

3. 1. TÉMAKÖR: AZ OKMÁNYOK BIZTONSÁGA

2014 februárjában a családi állapotot nyilvántartó új rendszert indítottak el egyetlen központi adatbázissal. Jelenleg az anyakönyveket és az adatbázist párhuzamosan használják. Komoly aggályok merültek fel a rendszerben tárolt adatok következetessége és pontossága tekintetében, mivel a rendszer lehetővé teszi ugyanazon eseményre nézve eltérő adatokat vagy pontatlan adatokat tartalmazó kivonatok kinyomtatását. A fizikai akták tárolása az egyes önkormányzatoknál eltérően történik, és egyes esetekben nem tudja megakadályozni az információvesztést.

A Szerbiából visszakerült anyakönyveket beszkenelték, és fotó formátumban fájlkként feltöltötték. Ezeket kérésre meg lehet tekinteni és igazoláshoz használni.

2013 decemberében Koszovó másodlagos jogszabályt fogadott el, amely lehetővé teszi kérelemre az anyakönyvi kivonatok eltérő betűkkel vagy nyelveken (például bosnyák, cirill és török) történő kibocsátását.

Ajánlás:

- a családi állapotot nyilvántartó rendszert jelentősen javítani kell a benne tárolt adatok minősége és következetessége biztosításának érdekében, szükség esetén a Szerbiából visszakapott anyakönyvek hitelesített másolataiban szereplő adatokkal összevetve a bejegyzéseket;
- biztosítani kell az úti okmány, a személyazonosító okmány és a bűnüldöző szervek adatbázisai közötti átjárhatóságot;
- szabvány működési eljárásokat kell kidolgozni az alapokmányok tárolására és kötésére.

4. 2. TÉMAKÖR: ÁLLAM-/ENTITÁSHATÁR- ÉS A MIGRÁCIÓIGAZGATÁS

4.1. Állam-/entitáshatár-igazgatás

Jelentős előrelépés történt az integrált határigazgatás területén. 2013 szeptemberében a határőrizetről és -felügyeletről szóló törvényt összhangba hozták az uniós vívmányokkal, és hatályba lépett az ügynökségközi együttműködésről szóló új törvény. Új integrált határigazgatási stratégiát és akcióttervet fogadtak el. A jogi keret magja megvan.

A szomszédos országokkal való együttműködés javult. A Montenegróval közös határ kijelölése előrehaladt, a határ 70 km hosszan kijelölték, pusztán 9 km maradt hátra.

Koszovó együttműködik a Frontexszel az információcsere, kockázatelemzés, kapacitásépítés és képzés területén. 2013-ban Koszovó kockázatelemzési fókuszpontot jelölt ki a Frontexszel való kapcsolattartásra.

A határátkelőhelyek megfelelően felszereltek az ellenőrzési ponton és elkülönített helyen való ellenőrzésekre. A határőrség és a vámhatóság megfelelő számú személyzettel rendelkezik a forgalomáramlás és az utasok mozgásának ellenőrzésére. A gyakorlatban a határellenőrzéseket nem szisztematikusan végzik a kilépési oldalon.

2013 januárjában létrehozták a nemzeti határigazgatási központot. A központ, amelyben minden határokkal kapcsolatos hatóság képviselteti magát, a központi szintű stratégiai és operatív kockázatelemzésért, az információcsereért és az adatvédelemért felelős. Helyi szinten

a kockázatelemzést a határátkelőhelyeken végzik, de e kockázatelemző eszköz gyakorlati használata igen korlátozott.

Koszovó továbbra is az illegális bevándorlás és az emberkereskedelem egyik fő tranzithelyszíne. Továbbra is nagyon alacsony azon észlelt és kivizsgált ügyek száma, amelyek az illegális bevándorlás megkönnyítésével, az emberkereskedelemmel vagy a kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatosak⁵.

Ajánlások:

- igyekezzenek befejezni a Montenegróval közös határ kijelölését;
- végezzenek rendszeres határellenőrzéseket mind a belépési, mind a kilépési oldalon; tisztázzák a belépési/kilépési nyilvántartás terjedelmét; az utasok regisztrálására dolgozzanak ki szabványeljárásokat;
- biztosítsák minden határátkelőhelyen az élelmiszer- és állategészségügyi ügynökség internet-hozzáférését;
- biztosítsák minden határátkelőhelyen az úti okmányok mintáinak rendszeres frissítését;
- biztosítsanak megfelelő határmegfigyelési felszerelést;
- bővítsék a kockázatelemzés használatát, különösen az operatív akciók tervezése során;
- határokon átnyúló megoldásokkal előzzék meg az illegális bevándorlást és az emberkereskedelmet.

4.2. Migrációigazgatás

2013-ban Koszovó felülvizsgálta és elfogadta a migrációigazgatást szabályozó jogi keretet biztosító jogszabálycsomagot, ideértve a külföldiekről, állampolgárságról és menedékjogról szóló törvényeket is. Az új jogszabály az uniós vívmányokkal összeegyeztethető fogalom meghatározásokat vezet be. Jelenleg vízumokat külföldön csak Törökországban és Albániában lehet kibocsátani; megkezdődtek a koszovói vízuminformációs rendszer más külképviseletekre történő kiterjesztésének technikai előkészületei.

2013-ban a belügyminisztérium 1 millió EUR-t irányzott elő egy új idegenrendészeti fogda építésére. E fogda várhatóan 2014 végén lesz működőképes.

2012 decemberében Koszovó egy új bevándorlási és menedékjogi adatbázist indított el; ugyanakkor ez még nem teljesen működőképes, és nincs megfelelően összekötve más, bevándorlási adatokat tartalmazó adatbázisokkal. A külföldiekről szóló törvény szabályozza a hatóságok hozzáférését az adatbázishoz.

2013 októberében egy új nemzeti bevándorlási stratégiát és akciótervet fogadtak el, valamint létrehozták a migrációs áramlások nyomon követésével foglalkozó nemzeti hatóságot.

Ajánlások:

- folytassák a jogi keret végrehajtását; biztosítsák a fogva tartás, kitoloncolás és visszatérés eljárási biztosítékainak betartatását;
- minden diplomáciai és konzuli külképviseletre terjesszék ki a koszovói vízuminformációs rendszert;
- mérlegeljék egy integrációs stratégia és egy akcióterv kidolgozását a külföldiek társadalomba való beilleszkedésének megkönnyítésére;

---

⁵ A Frontex éves kockázatelemzése a Nyugat-Balkánról, 2014

- a fogva tartott külföldiek számára építsenek egy idegenrendészeti fogdát;
- fontolják meg a pristinai nemzetközi repülőtéren elszállásolt külföldiek számára időkorlát bevezetését;
- folytassák a bevándorlási és menedékjogi adatbázis fejlesztését; biztosítsák valamennyi releváns hatóság számára az adatbázishoz való hozzáférést;
- javítsák az adatbázisok összekötöttségét a migrációs és menekültügyi politika terén;
- folytassák egy kiterjesztett migrációs profil kiépítését.

4.3. Menedékjog

2013 júliusában új menedékjogi törvényt fogadtak el, és módosították a vonatkozó másodlagos jogalkotást. A menedékkérők és védelemben részesülő személyek jogai és kötelezettségei az uniós vívmányokkal összhangban vannak. A tolmácsolási szolgáltatások nyújtása fejlesztendő. A menekültügyi főbiztos szerepét összhangba hozták a menekültügyi eljárásokról szóló irányelvvel és a menekültek helyzetére vonatkozó egyezményvel.

Ajánlások:

- biztosítsák a tolmácsok hozzáférhetőségét, és fontolják meg a távtolmácsolás lehetőségét;
- kössék össze a vonatkozó adatbázisokat, például a határigazgatási rendszert és a koszovói vízuminformációs rendszert, valamint a menekültügyi adatbázist.

5. 3. TÉMAKÖR: KÖZREND ÉS BIZTONSÁG

Az új büntető igazságügyi keret 2013. január 1-jén lépett hatályba. 2013 márciusában a koszovói hatóságok elvégezték a büntető igazságügyi rendszer első felülvizsgálatát. A büntető igazságügyi rendszer működését elősegítené az intézmények közötti jobb együttműködés és egy egységes megközelítés. Nyomonkövetési mechanizmust állítottak fel, de még mindig elégtelen adat áll rendelkezésre, és gyenge a rangsorolás a magas profilú szervezett bűnözés és a korrupciós ügyek tekintetében.

A bírói függetlenséget illetően jelentősen csökkent a büntetőügyek tárgyalásaival kapcsolatos, politikusok által tett nyilvános megnyilatkozások száma. A bírák és ügyészek médiában történő zaklatása továbbra is súlyos aggály. A tanúk megfélemlítése is probléma maradt.

Jelentős előrelépés figyelhető meg a koszovói rendőrséggel és vámhatósággal kapcsolatosan a professzionalizmus és a személyzet vonatkozásában. Az ügyészség és bíróság kapacitását meg kell erősíteni. Ezek a szervezetek nem rendelkeznek megfelelő erőforrásokkal, és nehézségekkel szembesülnek az üres álláshelyek betöltésénél, különösen a kisebbségekhez tartozó személyek számára fenntartott állásoknál. Hiányosságok tapasztalhatóak a bírák és ügyészségek kinevezési eljárása terén. Koszovónak harmonizálnia kellene a 2013 januárjában hatályba lépett négy alapvető jogszabályt a bírák és ügyészségek kinevezési és felmentési feltételeire nézve. Továbbra is jelentős a bírósági ügyhátralék a csökkentésére tett némi előrelépés ellenére.

Koszovó egyelőre nem rendelkezik elektronikus bűnügyi nyilvántartással. A büntetett előéletre vonatkozó aktákat eseti alapon még mindig manuálisan állítják össze. A kormány 2014-re tervezi egy bűnügyi információs nyilvántartás felállítását.

A bíróság nem rendelkezik olyan integrált ügykezelő rendszerrel, amely lehetővé tenné az ügyek vizsgálati és nyomozati szakaszától a vádemelésen át a tárgyalásig és a vagyonszerezésig azok nyomon követését. 2014-ben a kormány egy kísérleti projektet indított el egy ilyen rendszer kifejlesztésére.

2013 márciusában a kormány egy új, hírszerzésen alapuló bűnüldözési stratégiát és akciótervet hagyott jóvá. 2014 márciusában kiadták Koszovó első komoly és szervezett bűnözéssel kapcsolatos fenyegetettségértékelését. A hírszerzésen alapuló bűnüldözést meg kell erősíteni; tovább kell fejleszteni az elemző készségeket, és meg kell erősíteni az ügynökségek közötti együttműködést.

A lehallgatásokról szóló törvény tervezete leszögezi az elektronikus eszközök segítségével végzett törvényes lehallgatások általános alapelveit és intézményi felelősségeit. Ezt a jogszabályt el kell fogadni, valamint másodlagos jogban ki kell dolgozni a részletes eljárásokat.

2013-ban a tanúvédelmi törvényt kísérő egyes másodlagos jogszabályokat fogadtak el. Az illetékes rendőri igazgatóság megfelelő számú személyzettel és saját költségvetéssel rendelkezik. Koszovónak meg kell fontolnia az érzékeny ügyekben a tanúk nemzetközi áttelepítésének lehetőségét.

2014 januárjában a kormány stratégiát fogadott el a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzésére. A pénzügyi hírszerző egység személyzeti létszáma növelését tervezi feladatai teljes körű ellátása érdekében. A gyanús tranzakciókról szóló jelentések száma továbbra is magas, de még nem tájékoztattak pénzmosási ügyben született ítéletről.

2013 márciusában a vagyonekobbzásra vonatkozó kiterjesztett jogkörökről szóló új törvényt fogadtak el. Ez a jogszabály lehetővé teszi olyan vagyon elkobzását is, amely nem közvetlenül abból a bűncselekményből származik, amelyért az adott személyt elítélték. Bevezeti továbbá a fordított bizonyítási teher alapelvét. Ezek az új jogi rendelkezések lehetővé teszik a megmagyarázhatatlan vagyonszerzésekkel kapcsolatos vagyonekobbzást. A vagyonekobbzások száma alacsony maradt.

Koszovó továbbra is a heroin- és marihuánakereskedelem tranzit- és tárolási helye⁶. A büntető törvénykönyv és a büntetőeljárásról szóló törvény új rendelkezései hatékonyabb eszközöket biztosítanak a kábítószer nyomozásához. A nemzeti kábítószerügyi koordinátor a bűnüldöző szervek és a civil társadalom közötti együttműködés meglévő formáit használja. A megelőző, figyelemfelhívó és kábítószer-megfigyelő tevékenységek kielégítőek. A koszovói rendőrség kábítószer-kereskedelemmel kapcsolatos megelőző és nyomozó kapacitása elégséges, de jelentős aggályok maradtak a kábítószerrel kapcsolatos nyomozások jogerős ítéleteinek viszonylag alacsony számával kapcsolatban.

2013 júliusában elfogadták az emberkereskedelem megelőzéséről, az ellene való küzdelemről és a sértettek védelméről szóló törvényt. Egy nemzeti emberkereskedelem elleni koordinátor együttműködik az illetékes hatóságokkal és a civil társadalommal. A bűncselekmények áldozatainak kártalanításáról szóló törvény tervezete elkészült. Az emberkereskedelem elleni küzdelem új stratégiája előkészítés alatt áll.

Koszovó elkezdett a fegyverkereskedelem problémájával is szembenézni, de a kézfegyverek megsemmisítési aránya továbbra is alacsony. A KFOR és más hatóságok által az elmúlt években végzett lefoglalások számát tekintve úgy tűnik, hogy még mindig jelentős mennyiségű fegyver lehet Koszovóban.

Koszovó terrorizmusellenes fellépése működőképes. A külföldi fegyveresek továbbra is aggályt jelentenek; a koszovói hatóságok jelentős mennyiségű információt gyűjtöttek a Szíriában harcoló koszovóiakról. Készül a fegyveres konfliktusokban való részvételt megtiltó

---

⁶ <http://www.state.gov/j/inl/rls/nrcrpt/2013/vol1/204050.htm>

http://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/Studies/Illicit_DT_through_SEE_REPORT_2014_web.pdf

új törvény tervezete. A kormány tervezi a rasszizmus és erőszakos szélsőségek elleni akcióterv elkészítését.

A korrupcióellenes küzdelemben előrelépések történtek, de még mindig hiányos a bírósági ügyek tényleges lezárása. A koszovói elnök által vezetett nemzeti korrupcióellenes tanács aktív. Ajánlásokat bocsát ki és jelentéseket tesz a korrupció elleni küzdelemről. Alapvető fontosságú, hogy Koszovó jogerős ítéleteket tudjon felmutatni a korrupciós és pénzügyi ügyekben.

A közbeszerzés továbbra is a korrupció egyik legfontosabb forrása Koszovóban. Két kompetens intézmény működik ezen a területen: a közbeszerzési bizottság és a közbeszerzési felügyelő testület. Ez utóbbi működését nem lehetett megfelelően értékelni, mivel a fiatal intézmény hivatali ideje lejárt, és az új személyzetet még nem nevezték ki.

2013 augusztusában elfogadták a politikai pártok finanszírozásáról szóló új törvényt. A központi választási bizottság felelős a jogszabály végrehajtásáért és a politikai pártok nyilvántartásba vételéért. A bizottság erősen személyzethiányos, amely a jövőbeli végrehajtásra is kihatással lehet.

A személyes adatok védelméről szóló törvény módosításait várhatóan 2014 végén fogadják el. 2013-ban a nemzeti adatvédelmi ügynökséget több jogszabályi és másodlagos joggal kapcsolatos kérdésben keresték meg konzultációra. Az ügynökség kapacitását meg kell erősíteni. Koszovónak az adatvédelem terén másodlagos jogot kell alkotnia, és biztosítani kell, hogy a nemzeti adatvédelmi ügynökség megvizsgáljon minden, a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos jogszabálytervezetet. Koszovónak továbbra is erősítenie kell az adatvédelemre való figyelemfelhívást, és növelnie kell a helyi adatvédelmi tisztviselők számát.

Ajánlások:

- a bírói függetlenség erősítése céljából Koszovónak harmonizálnia kell a 2013 januárjában hatályba lépett négy alapvető jogszabályt a bírák és ügyészségek kinevezési és felmentési feltételeire nézve;
- biztosítani kell a koszovói igazságügyi tanács és a koszovói ügyészségi tanács álláshelyeinek betöltését;
- csökkenteni kell a folyamatban lévő bírósági ügyhátralékot;
- fel kell állítani egy bűnügyi információs nyilvántartást; szabályozni kell annak megfelelő kezelését;
- ki kell dolgozni egy integrált ügykezelő rendszert, amely lehetővé teszi az ügyek nyomozati szakaszától a vádemelésen át az ítélethozatalig és a vagyonvisszaszerzésig azok nyomon követését;
- a bűnüldöző szervek és az igazságügyi hatóságok között a hírszerzésen alapuló bűnüldözés információcseréjét javítani kell; kapacitásukat és emberi erőforrásaikat meg kell erősíteni;
- fogadják el a lehallgatásról szóló törvény tervezetét és másodlagos jogban a szabványos eljárásait;
- a tanúvédelem terén őrizték meg a pénzügyi és személyzeti kapacitást; erősítsék meg a nemzetközi együttműködést;
- integrálják a pénzügyi nyomozásokat a szervezett bűnözéssel és korrupcióval kapcsolatos összes nyomozás közé;

- segítsék elő a jogerős ítéleteket emberkereskedelmi, fegyverkereskedelmi, kábítószerkereskedelmi, korrupciós, közbeszerzési és pénzmosási ügyekben, a büntetőjogi szankciókat hajtsák végre, a bűncselekményekből származó vagyont szerezzék vissza;
- biztosítsák az emberkereskedelem áldozatainak támogatását;
- fontolják meg a közbeszerzési törvény felülvizsgálatát a közbeszerzési felügyelő testület megfelelő működésének biztosítása érdekében;
- hajtsák végre a politikai pártok választási kampányfinanszírozásáról szóló új törvényt; erősítsék meg a központi választási bizottság emberi erőforrás-kapacitásait;
- folytassák a bűnügyi együttműködési megállapodások kötését és az operatív együttműködés megerősítését az érdekelt szomszédos államokkal és uniós tagállamokkal;
- folytassák az együttműködést az Europollal, az Interpollal és a regionális bűnüldöző szervekkel;
- kössenek a büntetőügyekben való kölcsönös jogi segítségnyújtásról szóló további megállapodásokat a szomszédos államokkal és az uniós tagállamokkal;
- tárják fel az Eurojusttal való együttműködés további módozatai;
- dolgozzanak ki másodlagos jogot az adatbiztonságról;
- biztosítsák, hogy minden, a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos jogszabálytervezetet megvizsgál a nemzeti adatvédelmi ügynökség; erősítsék meg az ügynökség kapacitását;
- mérlegeljék az adatvédelemre való figyelemfelhívás további fokozását; növeljék a helyi adatvédelmi tisztviselők számát.

6. 4. TÉMAKÖR: A MOZGÁS SZABADSÁGÁVAL KAPCSOLATOS ALAPVETŐ JOGOK

Az alapvető jogok kerete továbbra is stabil, és kormány az uniós vívmányokkal összhangban tervezi ennek további finomítását. A meglévő hátrányos megkülönböztetés elleni jogi keretet nem hajtották teljesen végre, de lépéseket tettek a végrehajtás javítása és nyomon követése érdekében. 2014 májusában a kormány jóváhagyta a hátrányos megkülönböztetés elleni törvény módosításait. A parlament hamarosan napirendre veszi a hátrányos megkülönböztetés elleni törvénytervezetből, a nemi egyenlőségről szóló törvénytervezetből és az ombudsmanról szóló törvénytervezetből álló „emberi jogi csomagot”.

A következő emberi és alapvető jogi stratégiát és akciótervet várhatóan az „emberi jogi csomag” elfogadása után fogadják majd el. A hátrányos megkülönböztetés elleni törvénytervezet szankcionálási mechanizmusa többfajta jogorvoslati lehetőséget teremt az emberi jogok megsértésével szembesülő jogalanyoknak. A jogszabály a 2013-as bíróságokról szóló törvényen alapul annak meghatározásakor, hogy mely bíróságok előtt lehet emberi jogi kereseteket beadni. Az elsődleges jogszabályokat másodlagos jogalkotásnak kell kiegészítenie, és a nyilvánosságot tájékoztatni kell a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségekről.

A roma, askáli és egyiptomi közösségek integrációjára vonatkozó stratégia és akcióterv végrehajtása, bár lassú tempóban, de folytatódott. A félidős felülvizsgálatot 2013-ban elvégezték, és egy keretdokumentummal egészítették ki. Ez a dokumentum 2015-ig rangsorolja a fellépéseket. Továbbra is szükséges a folyamatos elkötelezettség a kérdésben, különösen a költségvetési allokáció és a kifizetések terén. A végrehajtásnál alapvető jelentőségű a fokozott helyi önrendelkezés.

A koszovói polgárok nem szembesülnek jelentősebb problémákkal az úti és személyazonossági okmányokhoz való hozzáférés terén.

A koszovói rendőrség adatokat gyűjt az etnikai motivációjú bűncselekményekről. 2011 januárja és 2014 márciusa között 44 ügyről tettek jelentést, de csak kettő zárult le jogerős bírósági ítélettel. Tizenhat ügyben még folyik a nyomozás, és hat ügyben emeltek vádat. Koszovónak meg kell alkotnia az etnikai motivációjú incidensek harmonizált fogalommeghatározását, amely nem csak a büntető törvénykönyv 147. cikkére korlátozott.

A koszovói bírósági ügyhátralék továbbra is jelentős, és bizonyos bírósági osztályokon szükség van még több szakosodott bíróra. A megfelelő számú szakosodott bíróval rendelkező, hatékonyabb bíróság elősegíthetné az etnikai motivációjú ügyek kezelését.

Az önkormányzati biztonsági tanácsok észak kivételével minden koszovói önkormányzaton belül léteznek. Ezek tanácsadó testületek, amelyek közösségi biztonsági projekteket is kidolgoznak és végrehajtanak. Nagyrészt a jogi kerettel összhangban működnek, de teljesítményük minősége eltérő.

Ajánlások:

- fogadják el és hajtsák végre egy törvényalkotási csomagként a hátrányos megkülönböztetés elleni, a nemi egyenlőségről szóló és az ombudsmanról szóló törvényt;
- biztosítsák, hogy a polgárok világos információkkal rendelkeznek az emberi jogok megsértése esetén őket megillető jogokról és jogorvoslati lehetőségekről;
- folytassák a roma, askáli és egyiptomi közösségek integrációjára vonatkozó stratégia és akcióterv végrehajtását központi és helyi szinten egyaránt;
- alkossák meg az etnikai motivációjú incidensek harmonizált fogalommeghatározását, amely nem csak a büntető törvénykönyv 147. cikkére korlátozott;
- szüntessék meg egyfelől az önkormányzati közösségi és biztonsági tanácsok, másfelől az önkormányzati közgyűlések jogkörei és tevékenységei közötti átfedéseket.

7. KÖVETKEZTETÉSEK

A Bizottság értékelte a Koszovó által a vízumliberalizációs ütemterv követelményeinek teljesítése terén tett haladást a Koszovó által benyújtott jogi és szakpolitikai dokumentumok alapján. Ezt az értékelést a tagállami szakértők által támogatott bizottsági szolgálatok helyszíni értékelő látogatásai egészítették ki.

A Bizottság úgy véli, hogy Koszovó jól halad a vízumliberalizációs ütemterv követelményeinek teljesítésével. Ugyanakkor a jelen jelentésben és a kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumban szereplő ajánlásokkal összhangban további erőfeszítések szükségesek.

A Bizottság folytatni fogja a Koszovó által a vízumliberalizációs ütemterv követelményeinek teljesítése terén tett haladás elősegítését, és aktívan nyomon követi majd az összes vonatkozó referenciaérték teljesülését azzal a szándékkal, hogy a társjogalkotókat tájékoztassa a vízumliberalizációs párbeszéd terén tett további előrehaladásról.